

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/86/2008

SZCZEGÓŁOWE OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU DONALDA TUSKA NA TLE POPRZEDNIKÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Półroczne działalności gabinetu Donalda Tuska było kolejną okazją do podsumowania dotychczasowej pracy i bilansu jego dokonań. Podjęli się tego zadania zarówno politycy obozu rządowego, jak i opozycji, a także media, co było zapewne bardziej zauważalne dla przeciętnego obywatela. A co o pracy obecnej ekipy rządowej sądzą Polacy? Jak wypadają jej oceny na tle opinii o poprzednich gabinetach? W maju¹ poza tradycyjnym, comiesięcznym zestawem pytań na temat postrzegania rządu², przedstawiliśmy ankietowanym do oceny poszczególne dziedziny jego działalności.

Polacy zdecydowanie najlepiej oceniają **politykę zagraniczną** rządu Donalda Tuska. Połowa ankietowanych (50%) uważa, że jest ona dobrze prowadzona (w tym 8% wystawia jej nawet ocenę bardzo dobrą). Co czwarty respondent sądzi, że polityka zagraniczna obecnego gabinetu zasługuje na notę dostateczną, a tylko co jedenasty (9%) jest zdania, że należy jej się ocena niedostateczna. Międzynarodowy wymiar działalności rządu, co zrozumiałe, jest najlepiej oceniany przez zwolenników PO (77% ocen dobrych, w tym 21% bardzo dobrych). Nie tak entuzjastycznie, ale zdecydowanie pozytywnie politykę zagraniczną obecnego rządu oceniają także zadeklarowani wyborcy SLD (71% uważa, że jest ona dobrze prowadzona) oraz PSL (53%). Nawet wśród wyjątkowo krytycznych wobec rządu zwolenników PiS co czwarty (26%) dobrze ocenia jego działalność na arenie międzynarodowej (25% wystawia mu ocenę niedostateczną).

Ponad dwie piąte Polaków (43%) dobrze ocenia także **sposób kierowania państwem** przez rząd Donalda Tuska. Jako dostateczne postrzega starania rządzących w tym zakresie 38% ankietowanych, a tylko co dziesiąty (10%) ma do nich zastrzeżenia.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (216) zrealizowano w dniach 9–12 maja 2008 roku na liczącej 1116 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Stabilizacja notowań rządu”, maj 2008.

Tabela 1

Dziedziny działalności rządu	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań															
		'98		'99		'00		'01		'02	'03	'04	'05	'07		'08	
		I	X	II	IX	II	XII	I	VII	V	II	III	X	II	IX	V	
		dotyczące rządów															
		Jerzego Buzka						Leszka Millera			↑	Marka Belki		↑	Jarosława Kaczyńskiego		↑
		w procentach															
Gospodarka	Dobra	24	25	16	12	12	9	11	7	13	9	4	12	20	30	34	
	Dostateczna	33	48	49	44	46	41	48	42	51	51	37	49	48	42	45	
	Niedostateczna	17	15	27	38	37	40	34	45	24	30	51	23	21	21	10	
	Trudno powiedzieć	25	11	8	7	5	9	7	6	13	9	8	16	11	6	11	
Kierowanie państwem	Dobra	30	33	24	17	17	15	18	13	28	20	6	14	21	22	43	
	Dostateczna	32	42	45	43	45	44	47	45	45	45	38	46	40	37	38	
	Niedostateczna	11	10	21	31	31	30	26	35	16	21	48	23	30	36	10	
	Trudno powiedzieć	27	14	10	9	8	11	9	7	12	14	8	17	9	5	9	
Właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi	Dobra	15	14	11	7	8	4	6	4	11	5	2	9	12	18	27	
	Dostateczna	24	32	30	27	28	26	28	25	32	30	18	31	34	35	36	
	Niedostateczna	29	28	40	53	55	56	55	62	36	47	68	39	39	34	15	
	Trudno powiedzieć	32	26	19	13	9	14	11	9	21	18	12	21	15	14	22	
Polityka zagraniczna	Dobra	35	47	45	44	38	34	41	31	37	34	21	23	16	21	50	
	Dostateczna	25	23	27	27	35	35	32	37	32	33	39	38	32	29	26	
	Niedostateczna	7	7	10	13	14	14	11	17	12	14	21	15	35	38	9	
	Trudno powiedzieć	33	23	17	16	13	17	15	15	19	19	19	23	17	13	15	
Polityka rolna	Dobra	10	6	3	4	5	3	4	3	9	6	3	14	12	20	22	
	Dostateczna	23	25	16	16	21	19	21	23	29	32	26	37	38	37	32	
	Niedostateczna	31	52	74	74	68	68	65	66	43	45	54	28	32	27	16	
	Trudno powiedzieć	36	17	7	6	6	10	9	8	19	17	17	22	18	16	30	
Opieka nad ludźmi najbardziej potrzebującymi pomocy	Dobra	18	10	8	5	6	4	6	5	6	5	2	7	14	16	18	
	Dostateczna	27	30	23	22	22	20	25	24	27	29	18	26	30	32	40	
	Niedostateczna	33	46	61	67	65	69	63	65	55	57	72	52	46	44	26	
	Trudno powiedzieć	23	14	8	7	6	7	6	5	12	9	7	15	10	8	16	
Bezpieczeństwo obywateli	Dobra	11	7	7	6	8	7	12	12	19	17	9	11	40	40	34	
	Dostateczna	23	26	29	28	27	29	33	35	40	39	34	33	36	34	35	
	Niedostateczna	47	57	58	61	62	58	49	47	31	37	48	41	17	19	18	
	Trudno powiedzieć	19	9	6	6	4	6	5	5	10	7	9	15	7	7	13	

Tabela 1 (cd.)

Dziedziny działalności rządu	Ocena	Wskazania respondentów według terminów badań																	
		'98		'99		'00		'01		'02	'03	'04	'05	'07		'08			
		I	X	II	IX	II	XII	I	VII	V	II	III	X	II	IX	V			
		dotyczące rządów																	
		Jerzego Buzka							Leszka Millera			↑	Marka Belki		↑	Jarosława Kaczyńskiego		↑	Donald Tuska
		w procentach																	
Szkolnictwo, oświata	Dobra	17	19	11	9	12	8	11	10	19	17	11	14	19	20	30			
	Dostateczna	33	35	37	34	40	36	36	36	41	42	40	36	34	35	40			
	Niedostateczna	24	31	40	47	37	47	39	44	22	26	35	29	34	36	14			
	Trudno powiedzieć	26	14	13	11	11	9	13	10	18	15	14	21	12	9	16			
Opieka zdrowotna	Dobra	11	13	7	6	7	5	6	6	11	7	4	7	11	13	16			
	Dostateczna	31	37	27	24	28	24	30	25	32	26	18	22	26	32	36			
	Niedostateczna	36	41	59	64	61	66	59	65	49	61	73	60	58	50	41			
	Trudno powiedzieć	22	9	7	6	4	5	5	4	8	6	5	11	5	5	7			
Polityka informacyjna	Dobra	26	28	19	15	16	13	18	11	26	21	10	13	23	23	37			
	Dostateczna	34	37	38	34	41	39	40	37	40	40	35	37	39	35	34			
	Niedostateczna	16	18	29	37	32	33	29	39	19	25	41	28	27	30	15			
	Trudno powiedzieć	24	17	14	14	11	15	13	14	14	14	14	22	12	11	14			
Zwalczanie korupcji	Dobra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	40	28			
	Dostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	30	32			
	Niedostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	20	21			
	Trudno powiedzieć	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	9	19			

Chyba dość nieoczekiwanie na trzecim miejscu wśród pozytywnie postrzeganych rodzajów aktywności rządu znalazła się jego **polityka informacyjna**, która uzyskała tylko minimalnie gorsze oceny niż kierowanie państwem. Prawie dwie piąte Polaków (37%) uważa, że polityka informacyjna rządu jest dobrze prowadzona, co trzeci (34%) ocenia ją jako dostateczną, a tylko 15% wystawia jej notę negatywną.

Wśród różnych aspektów działalności gabinetu PO–PSL dość dobrze oceniane są także: **polityka gospodarcza** rządu oraz **troska o bezpieczeństwo obywateli**. W obu tych wymiarach jedna trzecia ankietowanych wystawia rządowi dobrą ocenę (po 34%). Jednocześnie ocena polityki gospodarczej wzbudza wśród Polaków nieco mniej kontrowersji niż dbałość o bezpieczeństwo obywateli. Prawie połowa ankietowanych (45%) uważa, że przedsięwzięcia rządu w zakresie gospodarki zasługują na notę dostateczną, a tylko 10% sądzi, że jego starania w tym zakresie są niedostateczne. Natomiast jeśli chodzi

o bezpieczeństwo obywateli, to co trzeci respondent (35%) wystawia rządowi ocenę dostateczną, a co szósty (18%) uważa, że jego troska w tej dziedzinie jest zbyt mała.

Niespełna jedna trzecia Polaków (30%) ocenia jako dobrą lub bardzo dobrą **politykę oświatową** obecnego rządu. Dwie piąte badanych (40%) wypowiada się w tej kwestii bardziej sceptycznie, uważając jej realizację za dostateczną. Tylko co siódmy respondent (14%) jest zdania, że szkolnictwo i oświata są źle prowadzone i pod rządami obecnej koalicji nie wypełniają swoich zadań.

Ponad jedna czwarta Polaków (27%) dobrze ocenia sposób **gospodarowania pieniędzmi publicznymi** przez gabinet Donalda Tuska, a ponad jedna trzecia badanych (36%) jest zdania, że w sposób zadowalający gospodaruje on publicznymi środkami. Tylko 15% wyraża opinię krytyczną. Podobnie oceniane są działania rządu na polu **walki z korupcją**: ponad jedna czwarta Polaków (28%) dobrze ocenia starania w tym zakresie, co trzeci (32%) sądzi, że jego aktywność w przeciwdziałaniu temu zjawisku jest dostateczna, a co piąty (21%) uważa, że walka z korupcją jest toczona przez obecny gabinet zbyt mało energicznie.

Politykę rolną obecnego gabinetu dobrze ocenia nieco ponad jedna piąta ankietowanych (22%). Co trzeci respondent (32%), choć nie jest zachwycony działaniami rządu w tej dziedzinie, ocenia je na dostatecznie. Tylko 16% badanych wyraża niezadowolenie z polityki rolnej prowadzonej przez koalicję PO–PSL. Warto zauważyć, że ten aspekt działalności rządu nastęrcza ankietowanym najwięcej trudności w ocenie – prawie co trzeci (30%) nie ma co do niego sprecyzowanej opinii. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że sami rolnicy oceniają politykę rolną rządu zdecydowanie krytycznie: niemal połowa (47%) wystawia mu ocenę niedostateczną, 29% – dostateczną, a tylko 8% – dobrą.

Spośród wszystkich jedenastu dziedzin działalności rządu poddanych ocenie badanych najgorzej wypadły: polityka socjalna, czyli opieka nad ludźmi potrzebującymi pomocy, a przede wszystkim opieka zdrowotna.

Niespełna jedna piąta respondentów (18%) jest zdania, że rząd dobrze się wywiązuje z obowiązku **opieki nad ludźmi najbardziej potrzebującymi** wsparcia ze strony państwa. Dwie piąte badanych (40%) sądzi, że obowiązek opieki nad grupami upośledzonymi jest realizowany tylko w sposób dostateczny. Co czwarty ankietowany (26%) uważa, że rząd niewystarczająco troszczy się o ludzi najbardziej potrzebujących pomocy.

Najgorzej oceniona została **polityka zdrowotna** gabinetu Donalda Tuska. Tylko 15% ankietowanych dobrze ocenia dbałość rządu o publiczną służbę zdrowia. Ponad jedna trzecia

(36%) wystawia noty dostateczne, a dwie piąte respondentów (41%) bardzo krytycznie ocenia działalność rządzących w tym zakresie. Spośród zadeklarowanych wyborców PO tylko jedna czwarta (26%) uważa, że polityka rządu w służbie zdrowia jest dobra, znacznie więcej osób (46%) ocenia ją na dostatecznie, a co piąty zwolennik rządzącej partii (22%) ma negatywną opinię na ten temat. Trochę bardziej krytyczni są w tej sprawie wyborcy SLD i PSL, jednak także wśród nich nie przeważają oceny negatywne. Najgorzej politykę zdrowotną rządu Donalda Tuska oceniają zadeklarowani wyborcy PiS oraz osoby bierne politycznie, niebiorące udziału w wyborach. Większość sympatyków PiS (59%) jako niezadowolające ocenia działania podejmowane przez rząd w tym zakresie, 27% uważa, że są dostateczne, a tylko 9% wyraża pozytywną opinię. Wśród tzw. milczącej większości, czyli wśród osób nieuczestniczących w wyborach, blisko połowa (49%) negatywnie ocenia politykę zdrowotną rządu.

Służba zdrowia to najslabszy punkt nie tylko obecnego gabinetu. Działalność wszystkich rządów od 1998 roku (odkąd prowadzimy taki pomiar) oceniana była w tym aspekcie negatywnie, choć nie zawsze najgorzej. Przy czym w przypadku wszystkich rządów (z wyjątkiem dwóch pierwszych pomiarów w 1998 roku dotyczących ekipy Jerzego Buzka) odsetki ocen negatywnych wyraźnie przekraczały liczbę opinii pozytywnych (czyli dostatecznych i dobrych). Tymczasem w przypadku obecnego gabinetu mimo wszystko suma ocen pozytywnych (52%) jest wyższa niż niedostatecznych (41%). Zatem nawet najslabszy punkt rządu Donalda Tuska jest przez Polaków zdecydowanie lepiej oceniany niż w przypadku wszystkich gabinetów od 1998 roku.

W pozostałych wymiarach różnice ocen na korzyść obecnej Rady Ministrów są ogromne. Jeśli chodzi o porównanie z „solidarnościowym” rządem Jerzego Buzka, to największe różnice są w ocenach polityki rolnej (średnio 62% ocen niedostatecznych rządu Jerzego Buzka wobec 16% ocen negatywnych rządu Donalda Tuska), troski o bezpieczeństwo obywateli (średnio 55% wobec 18%), opieki nad ludźmi najbardziej potrzebującymi pomocy (średnio 58% wobec 26%) oraz gospodarowania pieniędzmi publicznymi (średnio 47% wobec 15%). W porównaniu z rządem Leszka Millera największe różnice dotyczą tych samych dziedzin, aczkolwiek w nieco innej kolejności. Polityka socjalna i opieka społeczna w rządzie Leszka Millera otrzymywała średnio 61% ocen niedostatecznych, w rządzie Donalda Tuska – 26%, a właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi – średnio 50% ocen niedostatecznych za rządów Leszka Millera i 15% obecnie. W nieco mniejszym stopniu różnią się

opinie o polityce rolnej (średnio 47% ocen niedostatecznych dla gabinetu Leszka Millera wobec 16% – dla rządu Donalda Tuska).

Obecna Rada Ministrów wypada także wyraźnie lepiej, choć nie we wszystkich wymiarach, w porównaniu ze swoim bezpośrednim poprzednikiem, czyli gabinetem Jarosława Kaczyńskiego. Największa jest różnica w ocenach polityki zagranicznej (średnio 37% ocen niedostatecznych rządu Jarosława Kaczyńskiego wobec 9% negatywnych ocen rządu Donalda Tuska), a także sposobu kierowania państwem (średnio 33% wobec 10%), właściwego gospodarowania pieniędzmi publicznymi (średnio 37% wobec 15%) oraz szkolnictwa i oświaty (średnio 35% wobec 14%). Natomiast obecny gabinet otrzymał mniej wskazań pozytywnych niż jego poprzednik za walkę z korupcją (średnio 38% dobrych ocen rządu Jarosława Kaczyńskiego wobec 28% ocen pozytywnych rządu Donalda Tuska) oraz za troskę o bezpieczeństwo obywateli (średnio 40% wobec 34%).

Najbardziej spolityzowane są oceny dotyczące kierowania państwem, a także gospodarki i – w mniejszym stopniu – polityki zagranicznej. W tych dziedzinach zwolennicy rządu w większym stopniu niż w pozostałych wymiarach wypowiadają się pozytywnie o jego dokonaniach, natomiast przeciwnicy są bardziej niż w innych wyraźnie krytyczni. We wszystkich aspektach osoby o przekonaniach lewicowych bardziej pozytywnie wypowiadają się o działalności rządu niż badani deklarujący poglądy prawicowe czy centrowe. Najbardziej dostrzegalne są różnice w ocenach sposobu kierowania państwem, polityki zagranicznej oraz opieki nad potrzebującymi pomocy.

Mimo niewielkiego spadku ocen na początku roku, poparcie dla rządu Donalda Tuska utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie i zasadniczo nie zmniejsza się mimo dość długiego czasu, który upłynął od wyborów. By dowiedzieć się czegoś więcej o przyczynach popularności tego rządu, zapytaliśmy ankietowanych również o inne aspekty jego wizerunku, o które pytaliśmy wcześniej przy okazji badania najbardziej popularnego rządu z udziałem PiS, kierowanego przez Kazimierza Marcinkiewicza.

Zdaniem niemal połowy Polaków (49%), rząd Donalda Tuska przejawia wolę rozwiązywania problemów kraju i nie uchyla się od spraw trudnych. Przeciwną opinię ma na ten temat 38% ankietowanych. W tym wymiarze gabinet Donalda Tuska jest oceniany korzystniej niż rząd Kazimierza Marcinkiewicza.

Tabela 2

Można się spotkać z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności.		
Czy, w Pana(i) opinii, rząd:	Kazimierza Marcinkiewicza (IV 2006)	Donalda Tuska (V 2008)
	w procentach	
– ma wolę rozwiązywania problemów kraju czy też raczej	42	49
– uchyla się od rozwiązywania najważniejszych spraw w kraju	43	38
Trudno powiedzieć	15	13
– podejmuje trudne decyzje, nawet jeśli nie przysparzają mu one popularności czy też raczej	29	35
– unika podejmowania niepopularnych decyzji	50	47
Trudno powiedzieć	21	18
– ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów czy też raczej	29	33
– nie ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów	44	43
Trudno powiedzieć	27	24

Mniej korzystnie kształtują się opinie na temat determinacji obecnego gabinetu co do zmian i reform. Dominują badani (47%), którzy zauważają w sposobie prowadzenia polityki przez rząd Donalda Tuska pewien koniunkturalizm, i twierdzą, że unika on podejmowania trudnych i niepopularnych decyzji. O tym, że obecny gabinet podejmuje trudne decyzje, nawet jeśli nie przysparzają mu one popularności, jest przekonana nieco ponad jedna trzecia respondentów (35%). I w tym wymiarze obecny rząd ma wśród Polaków nieco lepsze noty niż ekipa Kazimierza Marcinkiewicza.

Również opinie na temat kompetencji większości ministrów nie są zbyt dobre. Ponad dwie piąte ankietowanych (43%) uważa, że w obecnym gabinecie brakuje kompetentnych ministrów, tylko jedna trzecia (33%) jest odmiennego zdania. Pod tym względem oba gabinety są oceniane podobnie.

Zróznicowania opinii w poszczególnych elektoratach partyjnych potwierdzają, że obecny rząd cieszy się wyjątkowym poparciem ludzi lewicy. Symptomatyczne, że w odpowiedziach na wszystkie trzy pytania osoby deklarujące chęć głosowania na SLD wypowiadają się wyraźnie lepiej na temat urzędującego gabinetu niż zwolennicy koalicjanta – PSL.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Można się spotkać z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd Donalda Tuska:		
	ma wolę rozwiązywania problemów kraju	uchyla się od rozwiązywania najważniejszych spraw w kraju	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	78	16	6
SLD	75	23	2
PSL	44	50	6
PiS	29	62	10
Niezdecydowani	43	38	19
Niegłosujący	35	46	18

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Można się spotkać z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd Donalda Tuska:		
	podjmuje trudne decyzje, nawet jeśli nie przysparzają mu one popularności	unika podejmowania niepopularnych decyzji	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	58	32	10
SLD	53	37	10
PSL	24	52	24
PiS	15	74	10
Niezdecydowani	36	42	22
Niegłosujący	24	52	24

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Można się spotkać z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd Donalda Tuska:		
	ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów	nie ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	56	31	13
SLD	49	35	16
PSL	29	35	36
PiS	17	64	19
Niezdecydowani	31	37	32
Niegłosujący	21	48	31

Prawie połowa Polaków uważa, że rząd Donalda Tuska podejmuje najistotniejsze wyzwania i chce rozwiązać najważniejsze problemy, przed którymi stoi nasz kraj. Jednak mimo dobrej woli, kiedy przychodzi do podejmowania niepopularnych decyzji, raczej je odwleka, niż wykazuje determinację w ich realizacji. W społeczeństwie przeważają też opinie, że obecnemu rządowi brakuje kompetentnych, fachowych ministrów.

Spośród jedenastu dziedzin Polacy najlepiej ocenili politykę zagraniczną ekipy Donalda Tuska. Od 1998 roku dokonania żadnego innego rządu w tej dziedzinie nie były odbierane tak pozytywnie. Dobrze lub bardzo dobrze oceniano też najczęściej sposób kierowania państwem przez obecny rząd. Pozytywnie postrzegana jest również polityka informacyjna obecnego gabinetu, czyli – jak można się domyślać – przede wszystkim styl porozumiewania się rządu ze społeczeństwem, podobnie jak jego polityka gospodarcza oraz troska o bezpieczeństwo obywateli. Relatywnie najgorsze noty zebrały: polityka socjalna rządu, a przede wszystkim opieka zdrowotna. Jednak nawet w tej najgorzej ocenianej dziedzinie opinie o działalności gabinetu Donalda Tuska są znacznie lepsze od ocen jego poprzedników, przede wszystkim tych bardziej odległych – kierowanych przez Jerzego Buzka i Leszka Millera. Także w porównaniu ze swoim bezpośrednim poprzednikiem – rządem Jarosława Kaczyńskiego – obecny gabinet jest oceniany wyraźnie lepiej. Największa różnica na korzyść rządu koalicji PO–PSL dotyczy polityki zagranicznej, a także sposobu kierowania państwem oraz gospodarowania publicznymi pieniędzmi. Natomiast obecny gabinet uzyskał mniej ocen pozytywnych od swego poprzednika w wymiarze walki z korupcją oraz troski o bezpieczeństwo obywateli.

Liczne bilanse dokonywane po półroczu działalności rządu wskazują, że dla wielu polityków, ale także redaktorów i dziennikarzy, utrzymujący się wśród Polaków pozytywny wizerunek obecnego gabinetu jest dość niezrozumiały, by nie powiedzieć – irytujący. Mimo braku jakichś spektakularnych sukcesów w polityce wewnętrznej, mimo zaniechań i wycofywania się z obietnic wyborczych, a nawet pomimo zauważalnego w niektórych dziedzinach braku postępu, Polacy wciąż mają o rządzie Donalda Tuska bardzo pozytywne

zdanie. Biorąc pod uwagę oceny wszystkich gabinetów od 1998 roku można powiedzieć, że są to oceny nietypowo pozytywne. Wydaje się, że dobra koniunktura gospodarcza i profity płynące z obecności naszego kraju w UE są tylko częściowym wyjaśnieniem tych ocen. Opisywanym, ale jak się wydaje ciągle niedocenianym wymiarem, jest zapewne kontekst polityczny, w którym działa obecny gabinet. Pamięć o stylu rządzenia i języku uprawiania polityki w czasach poprzedniej koalicji rządowej wydaje się wielu wyborcom wystarczającym powodem, by ciągle zapewniać obecnemu rządowi liczną rzeszę zwolenników.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność rządu premiera Donalda Tuska od chwili jego powstania w dziedzinie **gospodarki**?

(%)

	Dobrze	Dostatecz- nie	Niedosta- tecznie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	45	10	11	1113
Płeć					
Mężczyźni	38	44	11	6	537
Kobiety	30	46	9	15	576
Wiek					
18-24 lata	46	44	5	6	158
25-34	36	48	4	12	210
35-44	34	47	9	9	193
45-54	28	47	17	8	192
55-64	35	45	11	9	176
65 lat i więcej	27	37	14	22	184
Miejsce zamieszkania					
Wies	32	43	12	13	418
Miasto do 20 tys.	33	44	9	13	153
20-100 tys.	35	46	10	9	220
101-500 tys.	35	50	6	9	171
501 tys. i więcej mieszk.	39	44	9	8	151
Wykształcenie					
Podstawowe	35	37	11	17	288
Zasadnicze zawodowe	28	51	12	9	289
Średnie	37	45	9	8	374
Wyższe	38	46	7	9	162
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	45	39	8	8	81
Prac. umysł. niż. szczebla	38	52	4	6	116
Pracownicy fiz.- umysł.	25	61	11	3	77
Robotnicy wykwalifikowani	40	44	11	5	119
Robotnicy niewykwalifik.	27	53	10	10	65
Rolnicy	13	60	16	11	59
Pracujący na własny rach.	38	37	14	11	40
Bierni zawodowo					
Renciści	25	47	15	13	77
Emeryci	33	36	14	18	238
Uczniowie i studenci	52	41	2	5	94
Bezrobotni	34	43	11	12	75
Gospodynie domowe i inni	30	43	4	23	71
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	35	49	6	10	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	37	49	11	2	99
sekt. pryw. poza rolnict.	38	46	10	6	232
prywatnym gosp. rolnym	11	61	17	11	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	51	33	11	4	45
301-500	28	44	15	13	118
501-900	31	49	11	9	238
901-1200	29	44	10	17	124
Powyżej 1200 zł	39	45	10	6	150
Ocena własnych war. mater.					
Złe	30	41	17	12	224
Średnie	31	47	10	12	491
Dobre	40	45	6	9	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	49	12	21	55
Raz w tygodniu	35	46	9	10	523
1-2 razy w miesiącu	31	49	10	11	213
Kilka razy w roku	39	40	10	11	204
W ogóle nie uczestniczy	35	40	12	13	118
Poglądy polityczne					
Lewica	44	47	6	3	149
Centrum	35	47	10	8	317
Prawica	39	43	11	7	367
Trudno powiedzieć	22	44	10	23	280

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność rządu premiera Donalda Tuska od chwili jego powstania w dziedzinie **kierowania państwem**?

(%)

	Dobrze	Dostatecz- nie	Niedosta- tecznie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	43	38	10	9	1113
Płeć					
Mężczyźni	48	35	12	5	537
Kobiety	39	40	9	13	576
Wiek					
18-24 lata	51	34	9	5	158
25-34	47	40	3	10	210
35-44	45	39	10	7	193
45-54	39	40	15	6	192
55-64	41	41	11	7	176
65 lat i więcej	37	31	16	16	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	42	36	12	10	418
Miasto do 20 tys.	41	37	13	10	153
20-100 tys.	39	42	10	9	220
101-500 tys.	46	38	9	8	171
501 tys. i więcej mieszk.	52	37	7	4	151
Wykształcenie					
Podstawowe	38	36	13	13	288
Zasadnicze zawodowe	35	46	11	8	289
Średnie	51	33	9	8	374
Wyższe	50	37	7	6	162
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	53	34	9	4	81
Prac. umysł. niż. szczebla	50	36	5	10	116
Pracownicy fiz.- umysł.	40	41	10	9	77
Robotnicy wykwalifikowani	48	38	11	3	119
Robotnicy niewykwalifik.	40	48	5	8	65
Rolnicy	29	50	18	4	59
Pracujący na własny rach.	46	31	14	8	40
Bierni zawodowo					
Renciści	34	42	12	12	77
Emeryci	41	30	14	15	238
Uczniowie i studenci	55	34	5	6	94
Bezrobotni	37	42	15	7	75
Gospodynie domowe i inni	42	43	6	9	71
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	45	40	6	9	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	46	38	10	6	99
sekt. pryw. poza rolnict.	50	36	9	5	232
prywatnym gosp. rolnym	28	49	18	5	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	48	35	8	8	45
301-500	42	37	15	6	118
501-900	38	44	9	8	238
901-1200	41	40	11	8	124
Powyżej 1200 zł	52	30	12	5	150
Ocena własnych war. mater.					
Złe	40	40	11	9	224
Średnie	41	38	12	8	491
Dobre	48	36	7	9	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	31	38	15	15	55
Raz w tygodniu	43	40	10	8	523
1-2 razy w miesiącu	42	39	12	7	213
Kilka razy w roku	47	33	9	12	204
W ogóle nie uczestniczy	47	34	11	9	118
Poglądy polityczne					
Lewica	56	35	7	3	149
Centrum	43	42	8	7	317
Prawica	48	36	13	3	367
Trudno powiedzieć	31	37	11	21	280

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność rządu premiera Donalda Tuska od chwili jego powstania w dziedzinie **polityki zagranicznej**?

(%)

	Bardzo dobrze	Dobrze	Dostatecznie	Niedostatecznie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	42	26	9	15	1112
Płeć						
Mężczyźni	9	46	26	11	8	536
Kobiety	7	39	26	7	21	576
Wiek						
18-24 lata	13	48	26	6	8	158
25-34	7	46	25	6	16	210
35-44	8	43	29	7	14	193
45-54	6	40	29	11	13	192
55-64	10	41	24	13	13	175
65 lat i więcej	4	37	23	10	25	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	42	25	9	17	417
Miasto do 20 tys.	8	34	30	10	18	153
20-100 tys.	7	47	22	11	13	220
101-500 tys.	8	44	28	6	15	171
501 tys.i więcej mieszk.	14	44	26	7	9	151
Wykształcenie						
Podstawowe	5	40	25	9	21	288
Zasadnicze zawodowe	6	40	28	11	16	289
Średnie	10	45	25	8	12	374
Wyższe	12	47	26	7	8	162
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	16	43	25	8	8	81
Prac.umysł.niż.szczebła	7	52	23	7	10	116
Pracownicy fiz.- umysł.	3	39	36	8	14	77
Robotnicy wykwalifikowani	9	44	28	8	10	119
Robotnicy niewykwalifik.	11	36	26	6	21	65
Rolnicy	2	31	34	15	17	59
Pracujący na własny rach.	6	45	26	12	11	40
Bierni zawodowo						
Renciści	3	40	28	12	18	77
Emeryci	8	38	20	11	24	238
Uczniowie i studenci	19	51	22	4	4	94
Bezrobotni	1	42	30	12	15	75
Gospodynie domowe i inni	3	50	26	3	18	70
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	10	46	22	7	14	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	12	41	24	14	9	99
sekt. pryw. poza rolnict.	8	44	32	5	11	232
prywatnym gosp. rolnym	2	29	33	16	20	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	6	41	19	14	20	45
301-500	10	39	26	6	19	118
501-900	4	44	28	10	13	238
901-1200	6	43	25	9	17	124
Powyżej 1200 zł	13	48	21	8	9	150
Ocena własnych war. mater.						
Złe	5	42	25	12	16	224
Średnie	7	43	25	8	17	491
Dobre	10	42	27	8	12	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	4	35	20	9	33	55
Raz w tygodniu	7	42	31	8	13	522
1-2 razy w miesiącu	7	44	24	11	14	213
Kilka razy w roku	12	46	18	9	15	204
W ogóle nie uczestniczy	8	41	25	8	18	118
Poglądy polityczne						
Lewica	7	59	22	4	8	149
Centrum	9	43	31	7	10	317
Prawica	11	44	24	13	9	366
Trudno powiedzieć	3	31	25	8	32	280

Tabela 4. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność rządu premiera Donalda Tuska od chwili jego powstania w dziedzinie **polityki rolnej**?

(%)

	Dobrze	Dostatecz- nie	Niedosta- tecznie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	32	16	30	1113
Płeć					
Mężczyźni	25	36	16	23	537
Kobiety	19	29	16	37	576
Wiek					
18-24 lata	23	42	10	24	158
25-34	25	35	8	31	210
35-44	18	35	14	32	193
45-54	23	28	20	29	192
55-64	22	29	23	27	176
65 lat i więcej	21	24	20	35	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	22	34	23	21	418
Miasto do 20 tys.	19	34	17	30	153
20-100 tys.	26	25	14	34	220
101-500 tys.	21	34	6	38	171
501 tys. i więcej mieszk.	22	32	8	38	151
Wykształcenie					
Podstawowe	19	30	22	28	288
Zasadnicze zawodowe	24	32	18	26	289
Średnie	22	35	11	32	374
Wyższe	26	29	12	33	162
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	24	29	14	33	81
Prac. umysł. niż. szczebla	26	35	8	30	116
Pracownicy fiz.- umysł.	17	35	16	33	77
Robotnicy wykwalifikowani	25	41	13	20	119
Robotnicy niewykwalifik.	23	32	9	36	65
Rolnicy	8	29	47	15	59
Pracujący na własny rach.	21	29	13	36	40
Bierni zawodowo					
Renciści	18	27	27	28	77
Emeryci	23	24	18	36	238
Uczniowie i studenci	26	43	7	24	94
Bezrobotni	22	37	15	26	75
Gospodynie domowe i inni	23	29	11	38	71
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	24	27	13	35	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	22	37	14	27	99
sekt. pryw. poza rolnict.	25	40	9	27	232
prywatnym gosp. rolnym	7	32	47	13	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	41	26	15	18	45
301-500	19	27	18	36	118
501-900	19	36	18	28	238
901-1200	19	31	16	34	124
Powyżej 1200 zł	30	32	9	29	150
Ocena własnych war. mater.					
Złe	20	25	21	34	224
Średnie	23	29	16	31	491
Dobre	22	39	13	26	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	14	32	16	38	55
Raz w tygodniu	25	32	15	27	523
1-2 razy w miesiącu	15	38	22	25	213
Kilka razy w roku	26	30	11	32	204
W ogóle nie uczestniczy	19	26	13	42	118
Poglądy polityczne					
Lewica	22	40	11	26	149
Centrum	26	36	15	24	317
Prawica	25	32	17	25	367
Trudno powiedzieć	15	24	17	45	280

Tabela 5. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność rządu premiera Donalda Tuska od chwili jego powstania w dziedzinie **opieki zdrowotnej?**

(%)

	Dobrze	Dostatecz- nie	Niedosta- tecznie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	36	41	7	1113
Płeć					
Mężczyźni	16	37	42	4	537
Kobiety	15	34	41	10	576
Wiek					
18-24 lata	19	41	34	5	158
25-34	19	34	38	8	210
35-44	11	37	46	6	193
45-54	12	39	42	7	192
55-64	16	35	45	5	176
65 lat i więcej	16	30	42	12	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	17	37	40	6	418
Miasto do 20 tys.	15	36	41	8	153
20-100 tys.	13	30	47	9	220
101-500 tys.	17	39	36	7	171
501 tys. i więcej mieszk.	14	37	42	7	151
Wykształcenie					
Podstawowe	18	31	41	11	288
Zasadnicze zawodowe	11	39	44	6	289
Średnie	16	38	40	6	374
Wyższe	17	36	39	8	162
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	26	47	7	81
Prac. umysł. niż. szczebla	15	42	36	7	116
Pracownicy fiz.- umysł.	7	46	44	4	77
Robotnicy wykwalifikowani	11	40	45	4	119
Robotnicy niewykwalifik.	15	45	33	7	65
Rolnicy	6	27	60	6	59
Pracujący na własny rach.	15	30	45	10	40
Bierni zawodowo					
Renciści	21	28	43	8	77
Emeryci	17	31	41	11	238
Uczniowie i studenci	23	46	27	4	94
Bezrobotni	17	35	39	10	75
Gospodynie domowe i inni	15	35	44	6	71
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	12	42	38	7	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	12	41	43	4	99
sekt. pryw. poza rolnict.	16	38	41	5	232
prywatnym gosp. rolnym	5	30	57	8	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	29	26	39	6	45
301-500	13	36	44	7	118
501-900	12	34	50	5	238
901-1200	15	30	48	7	124
Powyżej 1200 zł	16	42	36	6	150
Ocena własnych war. mater.					
Złe	16	29	49	6	224
Średnie	14	35	42	9	491
Dobre	17	41	36	6	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	21	41	14	55
Raz w tygodniu	16	37	41	6	523
1-2 razy w miesiącu	12	42	40	7	213
Kilka razy w roku	15	33	44	8	204
W ogóle nie uczestniczy	17	32	40	11	118
Poglądy polityczne					
Lewica	16	43	37	4	149
Centrum	18	35	42	5	317
Prawica	15	37	43	5	367
Trudno powiedzieć	12	32	41	15	280

Tabela 6. Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd: 1 - ma wolę rozwiązywania problemów kraju; 2 - uchyla się od rozwiązywania najważniejszych spraw w kraju

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	49	38	13	1113
Płeć				
Mężczyźni	53	37	10	537
Kobiety	45	39	15	576
Wiek				
18-24 lata	52	38	10	158
25-34	51	36	13	210
35-44	53	36	12	193
45-54	43	44	13	192
55-64	49	43	8	176
65 lat i więcej	47	32	21	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	43	42	16	418
Miasto do 20 tys.	46	41	13	153
20-100 tys.	53	37	10	220
101-500 tys.	56	37	7	171
501 tys.i więcej mieszk.	57	29	15	151
Wykształcenie				
Podstawowe	45	38	18	288
Zasadnicze zawodowe	44	41	15	289
Średnie	51	38	11	374
Wyższe	63	33	4	162
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	70	29	2	81
Prac.umysł.niż.szczegbla	55	38	7	116
Pracownicy fiz.- umysł.	39	43	18	77
Robotnicy wykwalifikowani	49	42	8	119
Robotnicy niewykwalifik.	48	38	14	65
Rolnicy	42	43	15	59
Pracujący na własny rach.	43	43	15	40
Bierni zawodowo				
Renciści	38	46	16	77
Emeryci	49	34	17	238
Uczniowie i studenci	59	34	7	94
Bezrobotni	40	39	21	75
Gospodynie domowe i inni	45	43	13	71
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	50	39	11	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	57	36	7	99
sekt. pryw. poza rolnict.	52	38	10	232
prywatnym gosp. rolnym	42	42	16	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	40	42	18	45
301-500	46	42	13	118
501-900	43	45	12	238
901-1200	55	36	9	124
Powyżej 1200 zł	66	29	5	150
Ocena własnych war. mater.				
Złe	42	45	13	224
Średnie	46	38	16	491
Dobre	57	35	8	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	41	44	15	55
Raz w tygodniu	48	40	12	523
1-2 razy w miesiącu	48	39	14	213
Kilka razy w roku	56	30	15	204
W ogóle nie uczestniczy	51	40	10	118
Poglądy polityczne				
Lewica	64	31	5	149
Centrum	49	39	12	317
Prawica	54	38	8	367
Trudno powiedzieć	35	41	24	280

Tabela 7. Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd: 1 - podejmuje trudne decyzje, nawet jeśli nie przysparzają mu one popularności; 2 - unika podejmowania niepopularnych decyzji

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	47	18	1113
Płeć				
Mężczyźni	38	49	13	537
Kobiety	32	46	22	576
Wiek				
18-24 lata	34	50	16	158
25-34	39	46	15	210
35-44	35	48	16	193
45-54	31	52	17	192
55-64	35	49	16	176
65 lat i więcej	35	40	25	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	50	20	418
Miasto do 20 tys.	38	47	15	153
20-100 tys.	38	45	18	220
101-500 tys.	36	50	14	171
501 tys.i więcej mieszk.	41	41	18	151
Wykształcenie				
Podstawowe	32	43	25	288
Zasadnicze zawodowe	34	51	15	289
Średnie	35	49	16	374
Wyższe	42	46	12	162
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	45	48	7	81
Prac.umysł.niż.szczebła	35	43	22	116
Pracownicy fiz.- umysł.	30	55	15	77
Robotnicy wykwalifikowani	37	54	8	119
Robotnicy niewykwalifik.	32	50	18	65
Rolnicy	31	50	19	59
Pracujący na własny rach.	23	61	16	40
Bierni zawodowo				
Renciści	31	47	23	77
Emeryci	38	41	21	238
Uczniowie i studenci	40	44	15	94
Bezrobotni	30	48	22	75
Gospodynie domowe i inni	31	48	21	71
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	35	47	18	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	45	43	11	99
sekt. pryw. poza rolnict.	34	53	13	232
prywatnym gosp. rolnym	29	52	19	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	30	47	22	45
301-500	33	51	15	118
501-900	33	53	14	238
901-1200	34	50	16	124
Powyżej 1200 zł	41	46	14	150
Ocena własnych war. mater.				
Złe	31	51	18	224
Średnie	35	44	21	491
Dobre	37	50	13	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	53	20	55
Raz w tygodniu	36	46	18	523
1-2 razy w miesiącu	34	50	17	213
Kilka razy w roku	38	44	18	204
W ogóle nie uczestniczy	29	55	16	118
Poglądy polityczne				
Lewica	42	44	13	149
Centrum	36	49	16	317
Prawica	38	52	10	367
Trudno powiedzieć	26	42	31	280